

Тема 5:

**“Злочини проти
громадської безпеки”.**

**“Злочини проти безпеки
дорожнього руху та
експлуатації транспорту”**

Ст. 258 КК України «Терористичний акт»

Безпосередній об'єкт – громадська безпека.

Об'єктивна сторона:

1. застосування зброї, вчинення вибуху, підпалу чи інших дій, що створювали небезпеку для життя або здоров'я людини чи небезпеку заподіяння значної майнової шкоди або настання інших тяжких наслідків;
2. погроза вчинення зазначених дій.

Суб'єкт – фізична осудна особа, яка досягла віку 14 років.

Суб'єктивна сторона – вина у формі прямого умислу та спеціальною метою, зазначеною в диспозиції ч. 1:

- 1) порушення громадської безпеки;
- 2) залякування населення;
- 3) провокація воєнного конфлікту, міжнародного ускладнення;
- 4) вплив на прийняття рішень або вчинення чи невчинення дій органами державної влади або органами місцевого самоврядування, службовими особами цих органів, об'єднаннями громадян, юридичними особами;
- 5) привернення уваги громадськості до певних політичних, релігійних або інших поглядів винного (терориста).

Злочин закінчений з моменту вчинення зазначених вище дій чи погрози їх вчинення. **Злочин з формальним складом.**

Предмет злочину (ст. 262-264 КК)

- **зброя**: предмети призначені для ураження живої цілі, знищення чи пошкодження навколишнього середовища

- вогнепальна зброя (крім гладкоствольної мисливської);
- бойові припаси;
- вибухові речовини;
- вибухові пристрої ;
- холодна зброя (кинжалі, фінські ножі, кастети)

Ст. 262 КК України «Викрадення, привласнення, вимагання вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин чи радіоактивних матеріалів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживанням службовим становищем»

Об'єкт – громадська безпека.

Предмет: вогнепальна зброя (крім гладкоствольної мисливської), бойові припаси, вибухові речовини, вибухові пристрої та радіоактивні матеріали.

Об'єктивна сторона злочин може виявитися в таких формах: 1) викрадення; 2) привласнення; 3) вимагання; 4) заволодіння зазначеними предметами шляхом шахрайства.

Суб'єкт:

- при **викраденні** та **вимаганні** предметів злочину може бути фізична осудна особа з 14 років;
- при **привласненні** та **заволодінні шляхом шахрайства** – з 16 років.

Суб'єктивна сторона – *вина* у формі прямого умислу.

Злочин закінчений з моменту вчинення хоча б однієї із зазначених вище дій або настання наслідків. *Злочин з формально-матеріальним складом.*

Ст. 263-1 КК України «Незаконне виготовлення, переробка чи ремонт вогнепальної зброї або незаконне виготовлення бойових припасів, вибухових речовин, вибухових пристроїв»

Об'єкт – громадська безпека.

Предмет – вогнепальна зброя, у тому числі гладкоствольна мисливська; бойові припаси, у тому числі і до гладкоствольної мисливської зброї; вибухові речовини; вибухові пристрої.

Об'єктивна сторона:

незаконне виготовлення, переробка чи ремонт вогнепальної зброї;
незаконне виготовлення бойових припасів, вибухових речовин чи вибухових пристроїв.

Суб'єкт – *загальний* (фізична осудна особа, яка досягла віку 16 років).

Суб'єктивна сторона – *вина* у формі прямого умислу.

Злочин закінчений з моменту, коли виготовлений предмет може бути використаний як зброя, боєприпаси, вибухові речовини або вибухові пристрої незалежно від незавершеності тих чи інших частин.

Злочин з формальним складом.

Ст. 263 КК України «Незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами»

Об'єкт – громадська безпека.

Предмет:

- 1) вогнепальна зброя (крім гладкоствольної мисливської); бойові припаси; вибухові речовини; вибухові пристрої (ч. 1 ст. 263 КК);
- 2) холодна зброя (кинджали, фінські ножі, кастети) (ч. 2 ст. 263 КК).

Об'єктивна сторона –

носіння, зберігання, придбання, передача чи збут вогнепальної зброї (крім гладкоствольної мисливської), бойових припасів, вибухових речовин або вибухових пристроїв без передбаченого законом дозволу (ч. 1); носіння, виготовлення, ремонт або збут кинджалів, фінських ножів, кастетів чи іншої холодної зброї без передбаченого законом дозволу (ч.2).

Суб'єкт – *загальний* (фізична осудна особа, яка досягла віку 16 років).

Суб'єктивна сторона – *вина* у формі прямого умислу.

Злочин закінчений з моменту вчинення хоча б однієї із зазначених вище дій.
Злочин з формальним складом. Заохочувальна норма (ч. 3 ст. 263 КК).

Зберігання, придбання і передача холодної зброї
*не тягнуть за собою кримінальної
відповідальності*

**ЗЛОЧИН МАЄ МІСЦЕ ЛИШЕ ЗА УМОВИ,
КОЛИ ЗАЗНАЧЕНІ ДІЇ ВЧИНЯЮТЬСЯ БЕЗ
ПЕРЕДБАЧЕНОГО ЗАКОНОМ ДОЗВОЛУ,
ТОБТО Є НЕЗАКОННИМИ**

Якщо особа добровільно здала
органам влади зброю, бойові припаси,
вибухові речовини або вибухові пристрої, то
відповідно до ч. 3 ст. 263 КК вона
звільняється від кримінальної
відповідальності за вчинений злочин,
передбачений ч. 1 або 2 ст. 263 КК

Ст. 286 КК України «Порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами»

Об'єкт – безпека дорожнього руху чи експлуатації автотранспорту й міського електротранспорту.

Об'єктивна сторона:

- діяння (дія чи бездіяльність) у формі *порушення правил безпеки дорожнього руху чи експлуатації транспорту*;
- наслідки, що виявляються у *спричиненні потерпілому середньої тяжкості тілесного ушкодження*;
- причиновий зв'язок між діянням і наслідками;
- *обстановка* вчинення злочину.

Суб'єкт – спеціальний, тобто фізична осудна особа, котра досягла 16-річного віку та керує транспортним засобом.

Суб'єктивна сторона – вина у формі необережності щодо наслідків. Порушення може бути умисним або необережним.

Злочин закінчений з моменту настання суспільно небезпечних наслідків.
Злочин з матеріальним складом.

Під транспортними засобами слід розуміти всі види автомобілів, трактори та інші самохідні машини, трамваї і тролейбуси, а також мотоцикли та інші механічні транспортні засоби.

Не є транспортними засобами за ст. 286 КК рухомий склад метрополітену, фунікулера та інших видів залізниць (пасажирські й вантажні потяги, локомотиви, дрезини тощо)

Ст. 289 КК України «Незаконне заволодіння транспортним засобом»

Об'єкт – контрольоване використання транспортних засобів, перелічених у примітці до ст. 286 КК.

Предмет злочину – транспортні засоби.

Об'єктивна сторона – *незаконне заволодіння транспортним засобом.*

Суб'єкт – це фізична осудна особа, котра не має права на користування транспортним засобом, щодо якого здійснюється незаконне заволодіння, і на момент вчинення злочину досягла 16-річного віку (ч. 1 ст. 289 КК) чи 14-річного віку (частини 2 і 3 ст. 289 КК).

Суб'єктивна сторона – вина у формі прямого умислу.

Злочин закінчений з моменту, коли транспортний засіб почав рухатись внаслідок запуску двигуна чи буксирування, а якщо заволодіння відбувається під час руху такого засобу – з моменту встановлення контролю над ним.

Проникнення в кабінку, гараж чи інше сховище, спробу запустити двигун або спробу буксирувати транспортний засіб з метою заволодіння ним необхідно розглядати як замах на вчинення злочину.

Злочин з формальним складом. Заохочувальна норма (ч. 4)

Не є незаконним заволодіння транспортним засобом у *стані крайньої необхідності*, наприклад, для того, щоб терміново доставити тяжко хвору людину до лікарні, приборкати стихійне лихо, усунути іншу небезпеку, яка загрожує людям, інтересам суспільства чи держави.